

собою особу, яка добре знає німецьку мову, бо в протинному разі можуть легко постати непорозуміння, і Ви не зможете дістати справжньої допомоги.

Щоб забезпечити ненімецьким утікачам на терені Союзної Республіки охорону з боку Об'єднаних Націй також після закінчення діяльності IPO, Високий Комісар Об'єднаних Націй для втікачів д-р ван Геувен Гедгард надіслав свого делегата до Союзної Республіки. Його бюро в Союзній Республіці, очолюване Арнольдом Рергольдом, є в Бад Годесбергу, Кельнер штрассе 89/91, телефон ч. 5928.

Делегат Високого Комісара заступає інтереси утікачів перед Союзним урядом та іншими органами німецької влади, а також перед міжнародними й німецькими добродійними організаціями.

Якщо це потрібне, уряд Високого Комісара теж безпосередньо охороняє ненімецьких утікачів і допомагає їм своїми порадами й ділом.

На кінці подаємо список німецькою мовою Інформаційних Бюр, до яких можете звертатись у правних питаннях.

- a) Z. V. d. Ukr. Emigration München, 2, Dachauerstr. 9. II.
Ukr. Vertretung für NWD Velbert b. Düsseldorf.

ХТО Є ЧУЖИНЦЕМ БЕЗ БАТЬКІВЩИНИ В РОЗУМІННІ ЗАКОНУ?

Природно, насамперед, Ви спитаєте, хто є чужинцем без батьківщини, бо хочете знати, чи теж Ви належите до осіб, яким правний дорадник бажає допомогти цією книжечкою.

«Чужинцем без батьківщини» (Гайматльозер Ауслендер) є ненімецький громадянин або бездержавний, який:

- а) доведе, що підлягає опіці Міжнародної Організації, яка уповноважена Організацією Об'єднаних Націй опікуватись переміщеними особами й утікачами, і є
- б) нєнімцем, за статтею 116 нїмецького Основного закону (Конституції), і який
- в) 30. червня 1950 року мешкав (перебував) у Західній Нїмеччинї або в західньому Берліні.

До а):

Вирїшальною є приналежність до кола осіб, які користуються охороною Високого Комїсара об'єднаних Націй для бїженців. Під цю охорону пїдпадають всї нєнїмці, які через виправдане побоювання перед переслїдуванням з причин полїтичних, расових і релїгїйних, перебувають поза межами своєї батьківщини й тому не можуть залишатись пїд опїкою своєї батьківщини, або не можуть або не хочуть повернутися до давньої (своєї) батьківщини через побоювання переслїдувань.

Ця охорона торкається осіб, які були передтим пїд опїкою ІРО, а також і осіб, якими ІРО не опїкувалося, а вони мїмо того пїдпадають пїд вищезгаданї визначення.

Вищезгаданих осіб вважається за втікачїв, хоч ІРО вирїшило їх справу не на їх користь.

Згаданими в п. п. 1 і 2 особами Високий Комїсар перестав опїкуватися, коли вони:

- аа) добровільно пїддаються знову пїд захист своєї батьківщини;
- бб) пїсля втрати попереднього громадянства добровільно набувають знову те громадянство;
- вв) одержують нове громадянство й користуються захистом нової країни;
- гг) добровільно повертаються до країни, яку перед тим залишили або поза межами якої перебували через страх перед переслїдуванням;
- дд) не можуть уже з інших причин, крім власної вигоди, далї відмовлятися повернутися пїд охорону колишньої батьківщини, або, як бездержав-

ники, повертаються до колишньої країни перебування, бо передумови, через які вони вважались втікачами, вже більше не існують. На чисто господарські причини вони не можуть покликуватись.

Компетенція Високого Комісара не поширюється на осіб:

1. які мають подвійне громадянство (Доппельштатлер), хіба що обидві батьківщини є за залізною заслоною;
2. щодо яких можна поважно припускати, що вони допустилися звичайного або воєнного злочину, або злочину проти людяности й тому, на основі укладених договорів, мусять бути видані.

До б):

Згідно з німецьким Основним законом, німцем вважається особа, яка має німецьке громадянство (державну приналежність), або яку, як втікача чи виселенця німецької національності, прийнято до німецького Райху після 31. грудня 1937 р. Це стосується однаково до чоловіка, і жінки, та їх нащадків.

Колишнім німецьким громадянам, яким між 30. січня 1933 р. і 8. травня 1945 р. відібрано громадянство (державну приналежність) з політичних, расових або релігійних причин, а також їхнім нащадкам, на підставі їх подання (прохання) має бути повернене наново громадянство.

До в):

Крім визначених передумов, Вас визнають за «чужинця без батьківщини», якщо Ви до 1. липня 1948 р. перебували в Союзній Республіці або в західному Берліні й після ту територію покинули, але впродовж двох років від Вашого виїзду з Союзної Республіки чи західного Берліну повернулися назад і законним способом оселились або перебуваєте на території Союзної Республіки чи західного Берліну.

Нащадки «чужинців без батьківщини» й усі особи, що виводять від них своє громадянство, зберігають правний стан чужинця без батьківщини.

Німецька жінка, яка виходить заміж за «чужинця без батьківщини», може подати заяву, що бажає задержати німецьке громадянство.

«Чужинець без батьківщини» втрачає свій особливий правний стан, коли він після 30. липня 1950 набуває нове громадянство або переносить місце свого перебування поза межі Союзної Республіки або західного Берліну. Проте, якщо протягом двох років від дня виїзду він повернеться назад, до Союзної Республіки або до західного Берліну, він здобуває назад свій попередній правний стан у Німеччині.

Німецька Союзна Республіка визнала законом від 25. квітня 1951 р. за всіма «чужинцями без батьківщини», які живуть у Союзній Республіці набагато вигідніший правний стан проти інших чужинців (наприклад, голяндців, данців, французів).

Це особливе ставлення до «чужинців без батьківщини» зобов'язує їх докласти всіх старань, щоб включити себе до німецького правного й господарчого життя й точно додержуватись законів і розпоряджень країни, що їх прийняла.

За найкращий доказ того, що Ви є «чужинцем без батьківщини» в розумінні закону з 25. квітня 1951 р. має правити зазначення на Вашому паспорті «Гайматсльозер Ауслендер» («чужинець без батьківщини»). При одержанні паспорта домагайтесь, щоб Вам це зазначення до нього внесли. Це зазначення дає Вам певність, що всі органи влади й установи мусять трактувати Вас як «чужинця без батьківщини» й забезпечує Вам відповідні користі. Коли Ви маєте якінебудь труднощі при одержанні паспорту, Ви можете поскаржитися перед установою, яка винесла невідгідне для Вас рішення. В скрайніх випадках можна вдатись до Високого Комісара Об'єднаних Націй у Бад Годесбергу.